

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
A. NOWE POLA DIAGNOSTYKI EDUKACYJNEJ	
1. ANDRZEJ MARYNIARCZYK O etosie polskiego nauczyciela.....	23
2. PETER KROPE Podstawy etyczne pomiaru dydaktycznego	25
3. BOLESŁAW NIEMIERKO Oszustwo egzaminacyjne	39
4. ZENON URYGA Dylematy etyczne polonistycznej matury	57
5. KLEMENS STRÓŻYŃSKI Wykorzystanie diagnozy edukacyjnej.....	66
6. STANISŁAW JAKUBOWICZ, STANISŁAW PLEBAŃSKI, KORNELIA RYBICKA, BEATA UDZIK Komplementarność wiedzy wyjaśniającej i interpretacyjnej w przygotowaniu uczniów do egzaminów maturalnych	75
7. MICHAŁ DASZKIEWICZ O metodzie analizy złożoności tekstów i dystansie pomiędzy językiem egzaminu a językiem ucznia	87
8. ANNA DUBIECKA, HENRYK SZALENIEC, DOROTA WĘZIAK Efekt egzaminatora w egzaminach zewnętrznych	98
9. MARCIN SMOLIK Każdy każdego własną miarą. Kilka uwag o kryteriach oceny egzaminu ustnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym	116
10. MARIA KRYSTYNA SZMIGEL, ANNA RAPPE Stażność wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej i opinii dyrektorów szkół o jego znaczeniu (na przykładzie gimnazjów powiatu krośnieńskiego i Krosna)	135

11. EWA STOŻEK.	
Zadania „rozrywające” w testach	
na przykładzie sprawdzianu ze szkoły podstawowej.....	149
12. EWA STOŻEK, HENRYK DĄBROWSKI	
Zadania „rozrywające” w testach	
na przykładzie zadań maturalnych z matematyki	156
13. MARIA SOBCZAK, ZOFIA STAROWNIK	
Wartość diagnostyczna zadań sprawdzających w aspekcie	
umiejętności ponadprzedmiotowych.....	163
14. KRZYSZTOF BEDNAREK, CEZARY LEMPA	
Egzaminator – osoba zaufania publicznego.....	172

B. ETYKA EGZAMINACYJNA

1. MARIA GROENWALD	
Uwagi do kodeksu etyki egzaminatora.....	183
2. HENRYK SZALENIEC	
Oszukiwanie na egzaminie istotnym źródłem majowej porażki.....	194
3. ELŻBIETA TYRAŁSKA-WOJTYCZA	
Unieważnienia egzaminu – próba wyjścia na prostą.....	213
4. ZOFIA LISIECKA	
O polską kampanię na rzecz uczciwości edukacyjnej	224
5. MAŁGORZATA LIPSKA	
Uczciwość edukacyjna w opinii przyszłych maturzystów.....	233
6. JOLANTA CZARNOTTA-MĄCZYŃSKA	
Niektóre prawne, organizacyjne i etyczne aspekty	
zapewnienia obiektywizmu egzaminowania zewnętrznego.....	244
7. MAŁGORZATA BOBA, MARIA MICHLOWICZ	
(Po) Egzaminacyjne refleksje.....	258
8. ANNA RAPPE	
O etycznych aspektach nauczania informatyki w szkołach	266

9. MARCIN FANKANOWSKI

Etyka nauczycielska – notatki do diagnozy273

10. IWONA GUBAŃSKA

Spojrzenie polonisty na nową maturę i kwestię etyki szkolnej276

11. ALICJA SKUBACZ, JERZY DUDA

Próba zbudowania szkolnego systemu wartości
zapewniającego prawidłowy przebieg egzaminów285

12. ALEKSANDRA BARTMAŃSKA

Wpływ egzaminów zewnętrznych na kształtowanie
postaw moralnych uczniów, nauczycieli i egzaminatorów.....294

C. DIAGNOSTYKA EDUKACYJNA – OGÓLNE PROBLEMY

1. PETER KROPE, MARTA POPKO

Pomiar dydaktyczny: między standaryzacją a indywidualizacją.....307

2. MARTA CHOROSZCZYŃSKA

Uczeń pod lupą oceniania kształtującego,
czyli o współpracy ucznia z nauczycielem.....321

3. WŁADYSŁAW MAŚSIOR

Gdzie kończy się pomiar, a zaczyna życie..., czyli o ocenie
szkolnej jako ewaluacji dydaktycznej i decyzji administracyjnej328

4. ANNA KOSSOBUCKA, RYTA SUSKA-WRÓBEL

Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć – szkolne przyczyny335

5. ALEKSANDER ŁAWIŃSKI

Czy warto zajmować się ewaluacją programów
wyrównywania szans edukacyjnych?345

6. LEOKADIA EWA WOJCIECHOWSKA

Za parawanem procentów i średniej ważonej357

7. IRENA NYCKOWSKA

Samoocena ucznia w uczeniu się języków obcych
w klasie maturalnej366

8. TERESA SADON-OSOWIECKA	
Zdolność mimikry czy wiedza przedmiotowa.	
Zawartość oceny szkolnej na przykładzie geografii.....	378
9. TERESA WEJNER	
Nowe spojrzenie na etiologię dysleksji w kontekście	
egzaminów zewnętrznych.....	387

D. DIAGNOSTYKA EDUKACYJNA – EGZAMINY

1. MARIA KRYSZYNA SZMIGEL	
Wyniki egzaminu maturalnego w liceach ogólnokształcących	
i profilowanych w świetle wyników egzaminu gimnazjalnego.....	397
2. ELŻBIETA JAWORSKA, BOŻENA MAKULSKA-DĄBKOWSKA,	
ELŻBIETA OSTAFCZUK, ANDRZEJ WAWRZYNIAK,	
ANDRZEJ WERNER	
NieRówność szans edukacyjnych.....	419
3. TERESA BULSKA	
Wstrzelić się w model czy rozwiązać zadanie?.....	430
4. ANNA DUBIECKA	
Skąd te garby? Czyli o tym, co może być powodem	
„nienormalności” rozkładu wyników sprawdzianu	
dla szóstoklasistów z kwietnia 2006 roku.....	441
5. KRYSZYNA FEITH	
Czy egzamin gimnazjalny jest dobrym prognostykiem	
sukcesu na maturze z fizyki i astronomii?	451
6. MARIOLA TRACZ	
Poziom opanowania przez uczniów wybranych umiejętności	
geograficznych w świetle wyników egzaminu gimnazjalnego	
a programu nauczania i podręczniki z geografii.....	457
7. MONIKA STAWICKA	
Kilka refleksji na temat części pisemnej szkolenia	
kandydatów na egzaminatorów egzaminu maturalnego	
z języka angielskiego.....	470

8. WALDEMAR KRAWIEC

Wykorzystanie platformy *Moodle* w diagnostyce edukacyjnej476

9. ROMAN LORENS

Teoria i praktyka wykorzystywania wyników egzaminu maturalnego w procesie podnoszenia jakości pracy szkół ponadgimnazjalnej.....486

10. CZESŁAW JAROSZ

Egzaminowanie zewnętrzne uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim a możliwości spełniania standardów wymagań egzaminacyjnych wg deklaracji nauczycieli szkół specjalnych i ogólnodostępnych495

11. JACEK STAŃDO

Wartość kwalifikacyjna.....507

12. JOANNA KRZYŻAK

Modułowe programy kształcenia jako warunek przygotowania ucznia do zewnętrznych egzaminów zawodowych511

E. DYSKUSJE WOKÓŁ MATURY

1. MONIKA STAWICKA

Matura 2006. Egzamin ustny z języka angielskiego.....519

2. ANNA ŚLÓSZARZ

O konieczności uzewnętrznienia ustnej matury z języka polskiego.....526

3. HENRYK PALKIJ

Efekt zwrotny egzaminów zewnętrznych – dydaktyka, pomoce dydaktyczne a selekcja na uczelnie wyższe536

4. LESZEK CIESIELSKI

Wykorzystanie wyników maturalnego egzaminu zewnętrznego w praktyce.....545

5. BEATA KOSSAKOWSKA

Matura na falach społecznych nastrojów557

6. ELŻBIETA JAWORSKA, ELŻBIETA OSTAFICZUK	
Raport moralnego niepokoju	566
7. MARCIN SMOLIK	
Czy maturę naprawdę trzeba „zdać”? Głos w kwestii amnestii	577
8. CZESŁAW FICNER	
Sen (a nawet dwa) nocy letniej	585
9. MARIA KRYSZYNA SZMIGEL	
Nadszedł moment, w którym potrzebna jest zmiana komunikowania wyników egzaminu maturalnego i sposobu jego ustalania	589
10. IRENA LESZCZYŃNA	
Przed wojną, to była matura	600
11. KRZYSZTOF JUREK	
Nauczyciele historii a Nowa Matura. Czy Nowa Matura wpłynęła na metody prowadzenia zajęć z historii?	605